



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

II. De reditu Episcoporum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162



ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΤΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΟΥ
Λόγος Ε΄.

THEODORITI EPI-
SCOPI CYRI
ECCLESIASTICÆ
HISTORIÆ
LIBER QVINTUS.

Κεφ. α΄.

Περί τῆς ἁγιότητος τῆς βασιλείας ἰουστινιανῶ.

Ὅπως μὲν ἴππῃ πλείστον φέρει τὰς καὶ ἀν-
τιβληντῶντας ὁ δεσπότης θεός, καὶ ὅπως
κολάζει τὰς ἁμαρτίας δέον τῆ μακροθυμίας ἡρώ-
μενος, τοιαῦτα καὶ δεδρακώς καὶ πεπονθώς ὁ
ἐλάτης ἐδίδαξεν ἀκερῶς. οἷον γὰρ τισι σταθ-
μοῖς καὶ ζυγοῖς, οὐκ ἔλαττο καὶ δικαιοσύνη ἡρώμε-
νος ὁ φιλόθεος, ὅταν ἴδῃ τὴν τῶ με-
γέθη τῆς πλημμελειῶν ὑπερέβαλλοντα,
τὴν φιλανθρωπίας τῶ μέτρα, τῆ δικαίᾳ πτω-
χείᾳ κωλύει τὴν ἐπὶ τῶ πρὸς ὡ φοραίν. Γρα-
πανὸς δὲ, ὁ ἐβαλνυλιανῶ μὲν ἰδὸς, ἐάλην
ἡ ἀδελφιδὸς, πᾶσαν τὴν ῥωμαίων ἡγεμο-
νίαν παρέλαβε. πάλαι μὲν γὰρ τῆς διζώπης
παρειλήθη τῶ σκήπτρα καὶ τὴν τῶ πατρὸς
τελευτή, καὶ ἐκείνη δὲ γε περιόλη, ἐκοι-
νώθη τῆς βασιλείας. προσέλαβεν ἔν καὶ τὴν
ἀσίαν καὶ τῶ λευκὸν τῶ λιεύης, ἀπαιδὲ
ἀναρθεῖν τῶ ἐάλην.

Κεφ. β΄.

Περί τῆς ἐπινοίας τῆς ἐπισκοπῶν.

Εἰθὺς μὲν τὴν δισέβειαν ἣν εἶχεν, ἐκ-
δηλώσαν κατέστησε, καὶ τῆς βασιλείας
τὰς ἀπαρχὰς τῶ παμβασιλείᾳ τῶν ὅλων
προσένεγκε. νόμον γὰρ ἔγραψε, καὶ τὰς ἐλη-
λαμένους ποιμένας ἐπανελθεῖν κελεύων καὶ τοῖς
σφέτεροις δοποδοθῆναι ποιμνίοις, καὶ τὰς θείας
οἰκίας τῶ δοποδοθῆναι τοῖς τὴν δαμάσκη κοινωσίαν
προαιρημένοις. δαμάσκη ἡ δὲ ῥώμης ἐπί-
σκοπος ἦν καὶ ἀξιοπαίω βίω κοσμεμένη, καὶ
καὶ πάντα λέγειν καὶ πράττειν ὑπὲρ τῶ
ἀποστολικῶν δογματῶν αἰρέμενος.
μέγα λιβέριον γὰρ τὴν τῆς ἐκκλησίας πα-
ρειλήθη κηδεμονίαν. συνεξέπεμψε δὲ
τῶ νόμῳ καὶ σάπυρα τὴν στρατηγὸν ὀνομα-
σάσαν τὴν τῆς ἀδελφίδος. καὶ τῆς μὲν δρέει

CAP. I.

De pietate Imp. Gratiani.

Qualiter Dominus DEUS homi-
nes furore atque insania contra
ipsum elatos, diutissime sustineat, &
qualiter puniat eos, qui ipsius abutun-
tur patientiâ, Valentis actus quos retu-
limus, ejusdemque exitus perspicue
demonstrant. Misericordiâ enim ac ju-
stitiâ, velut quibusdam libris ac trutinis
utens clementissimus Dominus, ubi a-
liquem viderit magnitudine scelerum,
clementiâ modum excedere, imperiû
ad ulteriora tendentem justa animad-
versione comprimit. Gratianus verò
Valentiniani filius, cujus Valens patru-
us fuerat, Imperii Romani summam
obtinuit. Jam enim antea Europe sce-
ptra post obitum patris sui susceperat.
Sed & ab illo adhuc superstite in con-
fortium Imperii fuerat adscitus: Valen-
te vero absque liberis extincto, Asiam
quoque & residuam Africæ partem Im-
perio suo adjunxit. Statim ergo pieta-
tem quam in animo insitam habebat,
manifestiorem reddidit, & Imperii sui
primitias summo omnium Imperatori
consecravit.

CAP. II.

De reditu Episcoporum.

Ege enim lata præcepit, ut pasto-
res, qui in exilium ejeti fuerant,
redirent, suisque gregibus restitue-
rentur, utque ædes sacræ iis traderen-
tur, qui cum Damaso communica-
rent. Hic autem Damasus, Episco-
pus erat urbis Romæ, qui post Li-
berium Ecclesiæ illius curam suscepe-
rat: vir sanctitate vitæ conspicuus, &
qui pro Apostolica doctrina nihil non
dicere atque agere paratus esset. Por-
ro simul cum lege, Saporem quoque
Magistrum militum misit, qui tunc
celeberrimus habebatur. Et Ariana

quidem blasphemiarum prædicatores, tanquam feras quasdam, à sacris adibus excludi iussit: optimis autem Pastoribus ac divino gregi easdem restituit. Atque id quidem in singulis provinciis sine controversia executioni mandatum est. Antiochiæ vero, quæ Metropolis est Orientis, huiusmodi contentio extitit.

CAP. III.

De Paulini contentione, & de novitate doctrinæ Apollinaris Laodiceni, & de Meletii sapientia ac pietate.

Uas in partes, uti supra retulimus divisi erant Apostolica doctrinæ propugnatores. Et alii quidem, statim post insidias in magnum Eustathium structas, Arianam perfidiam detestati, & seorsum conventus agentes, Paulinum Antistitem habebant. Alii vero, qui post ordinationem Euzoii, unà cum præstantissimo Meletio se ab impiis seceverant, eaque discrimina pertulerant, quæ supra commemoravimus, à sapientissimo Doctore Meletio regerantur. Præter hæc Apollinaris Laodicenus tertiæ quoque factionis leipsum auctorem præbuit. Qui assumpta pietatis persona, cum Apostolicam doctrinam visus esset defendere, paulo post manifestus hostis apparuit. De divina enim natura perperam disseruit, gradus quosdam dignitatum in illa excogitans: & dispensationis mysterium imperfectum ausus est affirmare, & animam ratione præditam cui corporis regendi cura commissa est, salutis exortem fuisse asseveravit. Nam cum Deus Verbum juxta sententiam illius, eam non assumpserit, nec medellam ei attulit, nec honorem impertiit. Sed corpus quidem terrenum, ab invisibilibus potestatibus adoratur. Anima vero, quæ ad imaginem DEI facta est, inferius remansit, peccati infamiæ ac dedecore operata. Multa quoque alia, cæco mentis errore ductus asseruit. Interdum enim Christum ex sancta virgine carnem sumpsisse assentiebatur: interdum vero ajebat, illam unà cum DEO verbo è caelo delapsam esse: nonnunquam verbo Verbum carnem factum esse, sed nihil ex nobis assumpsisse. Alias præterea fabulas ac nugas divinis promissionibus adjunxit, quas hoc loco recensere superfluum puto. Hæc ille cum diceret, non suos solum pestifera labe

Αβλασφημίας τὰς κήρυκας, οἷον πᾶσι τῶν ἱερῶν σηκῶν ἐξελάσαι, τοῖς δὲ δόξασιν παμείσι καὶ τοῖς θείοις ποιμνίοις τέττας ἀποδοθῆναι προσέταξε. καὶ ἐν ἐκάσῳ μὲν ἐθνῶν γὰρ ἀδ' ἡρίτως ἐγγύεθ, ἐν ἀνιοχίᾳ δὲ τῆς ἐφ' ἡγυμένη ἑρεῖ ἐγγύεθ τοιαύδε.

Κεφ. γ.

Περὶ τῆς παυλίνης φιλονεικίας, καὶ τῆς ἀπολιναρίου λαοδικεῖας καὶ περὶ τῆς μελετίου φιλοσοφίας τε καὶ φιλοθείας.

Διχῆ μὲν, ὡς ἔς πρόσωπον εἰρήκαμεν, οἱ τῶν ἀποστολικῶν ὑπερασπιζόμενοι δογματῶν διήρησι: καὶ οἱ μὲν οὐθὺς μὴ τὴν κατὰ θεοῦ, τὴν μεγάλην τυρωθεῖσαν ἐπιεβλὴν τῆς δρειανικῆν βδελυξάμενοι βδελυξίαν, καὶ τὴν σφᾶς αὐτῶν ἀθεριζόμενοι, παυλῶν ἄγῳ γόμενοι. οἱ δὲ μὴ τὴν διζῶναι χειροτονίαν σὺ μελείω τῶ πάντων τῶν δυοεβῶν ἀποκεθεῖτες, καὶ τὰς κωδῶνας ἐκείνας ἐς διεξήλθομεν πομείαντες, ὑπὸ τῆς μελετίου σοφιστικῆς διδασκαλίας ἰθυνοῖτο. πρὸς δὲ τῶν ἀπολιναρίου δὲ λαοδικεῖς, ἐτέρας νὺν συμμορίας αὐτὸν ἀπέφηνεν ἀεχνηγόν, ὅς τὸ τῆς δυοεβῶν ἀπειθέμεν προσωπεῖον, καὶ τῶν ἀποστολικῶν δογματῶν δόξας ὑπερασπιζέειν, μικροῦν προφανῆς ὄφθη πολέμιος. καὶ γὰρ αὐτὸ τῆς θείας φύσεως κισδήλοισ ἐχρησάτο λόγῳ, βαθμῶν ἡλικίας ἀξιομάτων γηρύσσας, καὶ τῆς οἰκονομίας μυσήριον, ἀτελεῖς ἀποφῆναι τῶν μιν, καὶ τὴν λογικὴν ψυχὴν ἰθυνοῖν τὸ σῶμα πεπισυμένην ἐς ἐρηθῆς τῆς γαλενημένης ἐφῆσσωλησίας. ἐκείνη δὲ γὰρ αὐτὴν καὶ τὸν ἐκείνου λόγον ὁ θεὸς λόγος, ἕτε ἰατρίας ἡζῶσθ, ἕτε τιμῆς μελῆδωκεν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τὸ γήινον ὑπὸ τῶν ἀοράτων προσκυνεῖται δυνάμεων ἢ τῆς ψυχῆς ἢ καὶ εἰκόνα θείαν γοημένη, κάτω μεμένης, τὴν τῆς ἀμαρτίας ἀντιμίαν ἀεικαμένη. πολλὰ δὲ ἕτερα πρὸς τέτοις ἐπέειν ἐσφαλμένη καὶ τυφλωτικὴ ἀνομία. πρὸς μὲν γὰρ συνωμολογῆ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου προσφλήθη τὴν σάρκα, πρὸς δὲ ἐρανοῦθεν τὰ αὐτὴν τῶ θεῷ λόγῳ συκαταληλυθέναι φησὶν ἄλλοι δὲ τὸ αὐτὸν γαλενηθῆσαι σαρκῶς, ἕδ ἐν ἐξ ἡμῶν εἰληφῶσα, καὶ ἐτέρας δὲ μὲν καὶ λήρας ταῖς θείαις ἐπαγγελίαις συνέζευξεν, καὶ λέγειν ἀπειτὸν ἐπὶ τῆς παρρησίας νεοσφαικα ἐκείνου μὲν ἐν τοιαύτῳ λέγων, ἐ μὲν